Nr. præs. 55.

C. 6

NOS

JOSEPHUS ALOYSIUS

PUKALSKI

DEI ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

EPISCOPUS TARNOVIENSIS

COMMENDATOR

Ordinis c. r. Austr. Francisci Josephi,

Præses Commiss. pauperum Tarnoviæ..... Membrum variarum Societatum....

Universo Venerabili Clero salutem et benedictionem

in Christo Jesu Domino Nostro!

Neminem latet Suam C. R. Sacratissimam Majestatem Imperatorem nostrum Franciscum Josephum I. sub 20. Octobris 1860 Manifestum ceu Diploma magnum benignissime motu proprio nobis largitum, vi cujus, subsecutis Statutis pro nostro Regno Galiciæ, qua corrollariis dicti diplomatis de 26. Febr. 1861 patriotismo et amori filiali nostro plura officia muneraque ad salutem tam Imperii quam Regni promovendam concreduntur.

Obtento diplomate ceu Charta ut ita dicamus Magna nobis largita, Imperium Austriae intrat in familiam Civitatum ceu Regnorum sub Constitutione positorum.

Etsi Manifestum, Statutaque Imperii et Regni cum condigno enthusiasmo a nostris incolis non fuit salutatum, exinde provenit, quod populus tam ex opinione præjudicata et modica ignorantia, quam et ex experientia annorum elapsorum suspicatur, manifestum Imperatori nostro a potentia quadam inimica fuisse extortum, imo notum quod populus noster tardus ad persvadendum, et quod primum secundum effectum speratum judicat, expeditque saepius, ut ad bonum adigatur, postmodum autem, facta ante oculos posita collaudando agnoscit, quod sint præstantia.

Cultior autem pars, ex hisce dictis statutis minus contenta ea de causa, quod in iis, non omni ex asse desideriis, expectationibusq. singulorum individuorum satisfactum et quod et plura genio ævi accommodata desiderentur, et sic autumnat pars dicta, se fuisse in speratis sperandis illusam.

Hi perpendant, quod in fundamento ab Imperante posito, extructio ulterior partim in congregationibus Regni nostri, præcipue autem in comitiis Imperii continuanda, adeoque via legali perficiantur ea, quae pro defectuosis habentur, nec impedit, quin sensa quisque sua pandat, aut desideria adaperiat ulterius eliberanda.

Illi autem i. e. minus culti, sciant, sintque persvasi, Summum Imperantem nil aliud quam illorum intendere salutem, velleque ex ipso populo rescire et audire, quae in illorum votis sint ad promovendum bonum Reipublicae, illorumque existentiae, sint itaque persvasi Suam C. R. Majestatem nil aliud intendere, quam ut omnes curae Illius concrediti terrena ita possideant ne amittant cœlestia.

Adeoque obediendum potestati a Deo constitutæ, et si eligi jubentur nuncii ad congregationes comitia provinciæ aut Imperii, eligantur.

Quæritur autem, quis eligendus? Cum tota rei ductio C. R. Officiis politicis commissa, & A. R. Clerus nullum mandatum quoad vocationem suam habeat sese immiscendi rebus sæcularibus, hinc restringenda hujus activitatis provincia ad consilium individuis hocce optantibus dandum. A. R. Clerus maneat semper in limitibus, sana mente dictatis, ne authoritati sacerdotali quidquam derogetur — adeoque agitationes — vitandae.

Svadendum itaque data occasione populo:

1. Ne eligatur Deputatus cognitionem rei, de qua tractandum, nullam habens. Hic autem minime rejiciendus, qui licet non excellit in humanae sapientiæ verbis aut multiloquio, sed rem de qua tractatur acu tangit.

2. Ne eligatur talis, qui adversarius est religionis catholicae, aut quoad moralitatem suspectus petulans, neque,

3) ille numero Deputatorum adscribatur qui aut apertus aut occultus inimicus est regiminis Summi Imperantis.

4) Nec eligatur sic dictus Cosmopolita, qui hodie hic, cras illic doctrinas suas spargit, secuto autem infortunio fugæ se mandat.

5) Viri qui nil possident, super humeris autem vestris ascensum, promotionem munera, dignitates cupiant; non sunt commendandi, ut eligantur pro fine dicto.

6) Nec illi vocandi, qui naufragium propria ex causa fortunæ suæ passi, tandem qui nullo officio adstricti, nullamque exercent vocationem, verbo homines inertes et desidiosi, aut qui nugatores sunt.

Illi autem commendandi quorum titulus aut sententia sonat: Timor Dei, amor erga Imperantem, zelus jurium defendendorum, gloria et salus potentis Imperii et Regni nostri; qui patriotismo elati non quaerunt quæ sua, sed præferunt quae Dei et boni publici sunt, — qui qua justi et recti habentur, bonae sunt famae et parati nobiscum et bona & ferre infortunia, Ecclesiæ rom. cath. addicti verbo viri secundum cor Dei.

Hæc pro directione quoad electionem Deputatorum.

Deputati autem eligent nuncios ad congregationes provinciæ, nuncii autem illos, qui ad comitia Imperii mittendi.

Hinc pro electis Deputatis, quorum inter & nonullos e Clero speramus, labor est magnus et multi sudoris ast condignus vocationi sacerdotali — ne adversariis religionis et reipublicæ castra cedantur.

In tali casu energia in quantum et quousque ratio dictat non absre esset pro gloria Domini et bono reipublicae vires offerre. Sapienti pauca!

Cum autem omnia in manu Dei sunt, et nisi Dominus aedificaverit domum, in vanum laboraverunt, qui aedificant eam Psalm. 126, hinc hisce Venerabilis Clerus salutatur, ut pro felici successu et eventu comitiorum tam provinciae quam Imperii, die proximo Dominico non impedito post Pascha obtentis hisce litteris, ante Missam majorem intonet. „Veni Creator“ coram exposito SS. Sacramento in ipso autem Missae Sacrificio caeteris orationibus de lege, nectet illam de Spiritu S. et pro Imperatore consvetas. Collecta autem modo attacta de Spiritu S. quotidie ad finem usque comitiorum penes Missae Sacrificium sumenda, suspensa illa pro Papa, ast finitis comitiis iterum reassumenda.

Pax & benedictio sit cum omnibus vobis, Amen.

A Præsidio Episcopali.

Tarnoviae, die 11. Martii 1861.

Josephus Aloysius,

Episcopus Tarnoviensis.

Typis Anastasii Rusinowski Tarnoviæ.